

“Rommelpot in de Gloria”

Het kerstfeest is een kerkelijke aangelegenheid, met kerststal, kerst-mis, engelen en de kribbe. Tegenwoordig zijn er echter veel mensen die de kerkelijke kant niet meemaken, maar wel de donkere dagen in december willen belichten (letterlijk). En met die behoefte zijn we weer terug in de tijd van voor het Christendom: bij het vieren van de winterzonnnewende. De natuur en de seizoenen bepalen ons leven.

Ons programma laat horen dat beide feesten prachtige muziek hebben opgeleverd. Van Engelse Carols, missen en Maria-liederen, tot midwintergezing.

De tekst van het Gloria (vast onderdeel van een Rooms katholieke mis) begint met de woorden: Gloria in excelsis Deo. Volgens de Bijbel zijn dit de woorden die gezongen werden door de engelen in de Kerstnacht.

De Vlaamse dichter Paul van Ostayen legde de link tussen wereldlijk en religieus op meesterlijke wijze in zijn gedicht Rommelpot. Aan het oorspronkelijke kindergedichtje voegde hij de kerststal toe, waardoor de tekst opeens een andere lading krijgt. Componist Hendrik Andriessen laat de muziek langzamer worden op dat bijzondere moment.

Rondgaan met de Rommelpot is een oude traditie die op verschillende plaatsen en momenten in het jaar in stand wordt gehouden. Het kan zijn in november met Sint Maarten, of op Oudejaarsavond, maar het is in ieder geval gebruikelijk in de donkere periode van het jaar. Al zingend en “rommelpottend” bedelen kinderen aan de deuren.

Een rommelpot is een aardenwerken pot met een vlies erover gespannen. Door het midden van het vlies wordt een stokje gestoken, dat met een wrijvende beweging in trilling wordt gebracht. De pot dient als klankkast en versterkt het geluid.

Als contrast met het uitbundige openingsgloria zingen we het sfeervolle “There is sweet music here”, een compositie van John Harvey Clements op tekst van de 19e eeuwse dichter Lord Alfred Tennyson, gevolgd door Nachtlied van Vic Nees op tekst van Albert Boone.

Beide composities verbinden muziek, droom, slaap en engelen met elkaar.

Bijzonder onderdeel van ons programma is het indrukwekkende Litanies à la Vierge Noire van Francis Poulenc. De componist schreef dit werk in 1936 nadat hij het bedevaartsoord Rocamadour bezocht had. De Zwarte Madonna die daar aanbeden wordt, wordt eveneens in verbinding gebracht met de energie van Moeder Aarde, die op midwinterzonnnewende nieuw licht/leven brengt. De Litanies is Poulenc's eerste religieuze werk na een lange wereldlijke periode.

Van de Messa di voce voor vrouwenstemmen en orgel van Daan Manneke zingen we het eerste (Kyrie) en tweede deel (Gloria).

Het luiden van klokken mag natuurlijk niet ontbreken in dit programma. U hoort het in de Carol of the Bells en in Noël van Massenet. Dichter Alphonse Daudet beschrijft vervolgens hoe Maria haar kind Jezus in slaap zingt op muziek van César Franck.

Het midwinterfeest in de Scandinavische landen wordt al op 13 december gevierd, Sankta Lucia. Wij zingen het beroemde daarbij horende lied.

Verweven in dit programma is een aantal hedendaagse carols op oude traditionele teksten, van de Engelse componisten McDowell, Baldwin en Ross, en als laatste de Noors/Amerikaanse componist Ola Gjeilo.

Wij wensen u een mooi concert, in het donker, uitkijkend naar het licht!

Gonny van der Maten

dirigent Vrouwenkoor Capricciosa